

Hammarby 4

CARIN GERHARDSEN

*Kiistatta Ruotsin
rikoskirjallisuuden
eliittiä.*

– Norrbottenskuriren

PIIRILEIKKI

PIIRILEIKKI

CARIN GERHARDSEN:

Musta jää (2018, suom. 2019)

Piparkakkutalo (2008, suom. 2020)

Tuhkimotytöt (2009, suom. 2021)

Unilaulu (2010, suom. 2022)

Piirileikki (2011, suom. 2022)

CARIN GERHARDSEN

PIIRILEIKKI

Ruotsin kielestä suomentanut Maija Ylönen

minerva
MINERVA KUSTANNUS
HELSINKI

Ruotsinkielinen alkuperäisteos:

Helgonet

© Carin Gerhardsen, 2011

Norstedts, Tukholma

Published by arrangement with Nordin Agency AB, Sweden.

Ur Ångest – Pär Lagerkvist

© Pär Lagerkvist Estate – förmedlat genom ALIS.

Suomenkielinen laitos:

© Minerva Kustannus, 2022

www.minervakustannus.fi

Minerva Kustannus on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Suomennos: Maija Ylönen

Pär Lagerkvistin runon *Ångest är min arvedel* s. 5 suom. Viljo Kajava teoksessa *Kaksikymmentäyksi Nobel-runoilijaa*, toim. Aale Tynni, WSOY 1976

Kansi, graafinen suunnittelu ja taitto: Jatta Hirvisaari / Taittopalvelu Yliveto Oy

Kannet kuvat: iStock

ISBN 978-952-375-581-9

Painettu EU:ssa

*Hapuilen tässä hämärässä kehässä,
tunnen kallion terävän reunan
painavan sormiani.
Revin kurkoittamani kädet verille
pilven jäätyneihin riekaleihin.*

*Ah, kynnet minä revin sormistani,
käteni minä revin haavoille, kirveleviksi
vuoria ja pimeitä metsiä vasten,
taivaan mustaa rautaa
ja kylmää maata vasten!*

*Tuska, tuska on osani,
kurkkuni haava,
sydämeni huuto maailmassa.*

PÄR LAGERKVIST

Västertorpin
liittymä

LÅNGBRO

Långbron
puisto

Vaktelstigen

vägen

Mickelbergsvägen

Älvsjövägen

gtallsvägen

Johan Skyttes väg

Långbrovägen

Maas-väg

rokungens väg

Vivelvägen

Vantörsvägen

rrängs-
rogen

Långbrodalsvägen

Långbrodalsvägen

Elokuu 2009, lauantain ja sunnuntain välinen yö

Yön täyteläiset tuoksut täyttivät hänen sieraimensa. Oli täydellisen tyyntä. Vielä äskettäin puunlatvojen yllä suurena ja kultaisena killunut kuu oli jo matkalla mailleen. Puiden lomassa seisoi metsäkauris, joka tarkasteli häntä korvat höröllä ja niska jännittyneenä. Kuttu, hän mietti. Oikea nimitys metsäkaurisnaaraalle todella oli kuttu. Naaraan vieressä mies erotti kilin, joka huolettomana etsiskeli pensaikosta syötävää eikä kiinnittänyt häneen minkäänlaista huomiota.

Jumala on hyvä, mies totesi. Tänä yönä Jumala varjelee meitä.

Hän oli yksin tähtitaivaan alla, yksin Herrängsskogenin kävelytiellä. Ajatukset seurasivat toisiaan ja virtasivat tajunnan läpi juurtumatta aloilleen. Mitähän koululaiset puuhasivat tällaisena lämpimänä ja kirikkaana iltana? Hän ei ollut kotoa lähdettyään törmännyt yhteenkään juopuneeseen nuoreen. Kenties menneet viikot vailla velvollisuuksia olivat vaatineet veronsa. Ehkä nuoret olivat kyllästyneet sallittuun seurusteluun ja vapauteen ja valmistautuivat palaamaan karsinoihinsa. Entä kodittomat, mitä he tekivät juuri nyt? Keräsivät voimia uuteen armottomaan talveen? Olosuhteet olivat kieltämättä olleet tänä kesänä mitä parhaimmat. Jalkapallotyttöjen tekemisistä hän oli melko varma: he nukkuivat ja latautuivat huomista otte-lua varten. Viime viikkojen edistysaskelet ja into torstain treeneissä saivat hänet vakuuttuneeksi, että ottelu voisi päättyä vain yhdellä tavalla: he voittaisivat. Ihan ansaitusti. Kaikki ne tunnit, jotka hän ja tytöt olivat viettäneet nurmikentällä, olivat tuottaneet tulosta.

Mikä kesä. Mikä ilta. Ravintola Långbro Vårdshusin pokeri-illassa oli ollut välitön tunnelma. Silliä ja silakkaa, verratonta grilliruokaa ja hyvää juotavaa. Koko pokeriporukka oli ollut hyvällä tuulella. Myös Janne Siem, joka oli vetänyt lyhimmän korren ja joutunut maksumieheksi. Joka leikkiin ryhtyy... Asiahan oli niin, että pokerikassa juhlittiin tyhjäksi kerran vuodessa, ja eniten hävinnyt panosti juhliin luonnollisesti eniten. Tänä vuonna maksajaksi päätyi Siem, jonka puolella onnetar ei ollut todellakaan ollut, mutta mies vähät välitti. Jopa Staffan Jenner oli ollut tavallista paremmalla tuulella. Mies todella heräsi eloon, kun lyöttäytyi pokeriporukkaan ja sai hetkeksi unohtaa surut ja murheet. Staffan-parka, hänen pitäisi muuttaa pois siitä talosta, jättää menneet taakseen ja aloittaa puhtaalta pöydältä. Aivan kuten Lennartkin oli tehnyt avioeron jälkeen. Kun Lennart Wiklundin vaimo oli jättänyt miehensä, tämä oli noussut jaloilleen ja jatkanut elämää nousujohteisesti, suurilta osin tämän illan kaltaisten sosiaalisten yhteyksien ansiosta.

Hän kaivoi puhelimen taskustaan, pyyhkäisi näyttöä tottuneesti etusormellaan ja oli juuri työntämässä laitetta takaisin taskuun, kun huomasi liikettä silmäkulmassaan. Metsäkauris oli tehnyt päätöksensä. Varoittamatta naaras loikkasi elegantisti puiden lomaan, ja samassa pimeys oli jo nielaissut sen. Kiliä mies ei enää nähnyt, mutta luultavasti se seurasi samaa reittiä. Elokuun kuutamosta ei näkynyt enää jälkeäkään. Hän hengitti syvään ja veti keuhkot täyteen kosteaa loppukesän ilmaa.

Jumala on hyvä, hän totesi toistamiseen. Tänä yönä Jumala haluaa meille hyvää.

Voimallinen ilon ja kiitollisuuden tunne täytti hänet, kun hän käveli yksin tähtien alla Herrängsskogenissa.

Ensimmäinen laukaus osui häntä selkään, ja kun hän oli jo kaatunut, toinen tarkasti niskaan.

Kenties Sven-Gunnar Erlandssonin Jumala ei ymmärtänyt moisen ylevyyden päälle. Jumala oli sokea ja kuuro eikä huomannut lähistöllä kiertäviä, kaikkea muuta kuin yleviä ja puhtaita ajatuksia.

– Hän tietää, olen varma, että hän tietää. Vuosikaudet hän on tiennyt, mitä tein ja pitää minua silti siipiensä suojassa...

– Mikään ei estä minua. Minä haluan ja uskallan. Tuosta vain, olen jo niin lähellä...

– Ja aina hymy huulilla. Kuin mitään ei olisi tapahtunut. Ensin hän antaa korvapuustin, sitten halaa. Ja sitten kaikki on taas unohdettu. Vaikkei olekaan, ei voi olla...

– ...ei mitään kunniaa, aina vippaskonsteja. On kyse sitten karsinnoista, tuomioista tai pokerista. Ja se tekopyhä hymy...

– Minä tapan hänet, minä uskallan, minä tapan. Näette vielä, voin tehdä sen. Teen sen kyllä...

– Kaksi kertaa, se on tapahtunut kaksi hemmetin kertaa, ja hän on kuin ei olisikaan. Vaikka hän tietää, että minä tiedän että hän tietää...

– Hän pelaa aina omilla säännöillään, saamarin hurskastelija...

– Sitä on kiinni kuin ketunraudoissa, minun täytyy päästä vapauteen...

– Jos hän vain katoaisi, paine hellittäisi ja voisin elää omaa elämääni...

– Ja me katsomme vierestä kuin mitkäkin pölvästit, nyökkäilemme ja myötäilemme kuin nuket...

– Minä voin ja uskallan, hengitän syvään. Niskalaukaus, siisti ja puhdas...

Sunnuntaiamu

Rikoskomisario Conny Sjöbergin kesä oli ollut intensiivinen. Pitkät työpäivät kesämökin työmaalla ja valoisat yöt runsaine aterioineen ja viineineen eivät valitettavasti kumonneet toisiaan vaan näkyivät nyt tarkkasilmäiselle hänen vartalossaan, joka oli jo ohittanut nuoruutensa. Sjöbergin perhe oli muuttanut takaisin kaupunkiin perjantaina, jotta lapset alkaisivat tottua tavallisiin nukkuma-aikoihin ennen maanantain pehmeää laskua päiväkotiin ja harrastuskerhoihin. Lauantain he olivat viettäneet Gröna Lundissa miltei kaoottisissa tunnelmissa, kun kaksi aikuista oli koettanut kesyttää viittä lasta, jotka kiskoivat heitä eri suuntiin. Mutta sehän se hienoa olikin, että he saattoivat nykyään tehdä sellaista yhdessä. Kaikki lapset olivat riittävän isoja kiinnostuakseen hieman virikkeellisemmästä toiminnasta kuin konttaaminen tai roolileikit. Kaksoset olivat kasvaneet kesän aikana kohisten. Ja rauhoittuneet. Se yhdistettynä Bergslagenissa hiljalleen valmistuvaan kesäpaikkaan soivat Sjöbergille rauhaa ja vapaudentunnetta. Päiväunien, lastenvaunujen, tuttien, vellin ja parkumisen säätelämä aika oli viimeinkin ohi.

Mutta yhtä helvetillisesti hänet herätettiin sunnuntaiamuna kello kuusi. Tällä kertaa asialla oli puhelin.

Jens Sandén oli ehtinyt olla viikon töissä kesäloman jälkeen ja oli jo palannut tuttuun rytmiin. Kolme vuotta sitten tapahtuneen aivohalvauksen jälkeen 53-vuotias rikostarkastaja oli kaikkien odo-

tusten vastaisesti tehnyt todellisen ryhtiliikkeen ja pudottanut peräti 22 kiloa. Hän söi terveellisesti, kävi usein aamulenkillä ennen aamiaista ja pelasi tennistä vanhan aseveljensä Sjöbergin kanssa joka perjantaiamu. Yleisesti ottaen hän tunsi olevansa loistokunnossa. Asiaa ei ainakaan pahentanut se, että myös hänen lievästi kehitysvammaisen tyttärensä elämä oli mallillaan. Tytär oli niin ikään palannut työhönsä poliisiaseman vastaanottoon ja sopeutunut nopeasti arkeen kesän vapaiden jälkeen.

Tänä aamuna Sandén oli herännyt itsekseen vartin yli viisi, keittänyt kananmunan mikrossa Designorgetilta ostetussa uudessa verkottimessa ja kiskoi nyt sadeasua ja kumisaappaita ylleen lähteäkseen aamukävelylleen. Suunnitelmat menivät kuitenkin mönkään, kun puhelin soi, ja häntä pyydettiin ajamaan Herrängsskogeniin. No jaa, hän mietti. Sadevaatteille on takuulla käyttöä sielläkin.

Satoi kaatamalla. Upean kesäillan jälkeen Itämereltä oli pikkutunneilla lipunut pilvilauttoja, jotka paraikaa tyhjentyivät Itä-Ruotsin ylle. Vain vaikeuttaakseen rikospaikkatutkijoiden elämää, Gabriella Hansson mietti, kun raahasi golfbägiään kuravellissä Nackan golfkerhon viidennellä väylällä. Vain vaikeuttaakseen golffareiden elämää, mietti Hedvig Gerdin lyödessään duffin rautavitosella. Pallo laskeutui ja jumittui liejuun arviolta kaksikymmentä metriä ennen viheriötä. Nainen pyyhkäisi puolihuolimattomasti mailan liukasta vartta läpimärällä nenäliinalla ja työnsi mailan takaisin laukkuun ennen kuin asteli hakemaan sangen reilunkokoisen ruohopaakun, jonka oli saattellut matkaan pallon mukana. Hedvig, jota oli nyt jo reilun vuoden ajan kutsuttu Gädaniksi eli Haueksi, pyyhki epäonnistuneesta lyönistä kasvoilleen roiskahtaneen saven kämmenselkäänsä.

Nainen oli 55-vuotias ja palannut poliisityöhön liki kolmenkymmenen vuoden tauon jälkeen, tarkemmin sanoen tarkastajaksi Hammarbyn poliisiasemalle. Hänen edesmennyt miehensä oli työskennellyt YK:n virkamiehenä Maailman terveysjärjestössä Genevessä

aina kuolemaansa saakka pari vuotta takaperin, ja Hedvig oli sillä aikaa ollut kotirouvana perheen omakotitalossa Soralissa. Perheeltä ja taloudenhoidolta liikenevällä ajallaan hän oli kehittänyt itseään: ylläpitänyt poliisityön teoriatietojaan ja hankkinut tohtorintutkinnon oikeustieteessä. Lisäksi hän oli viettänyt tunnin jos toisenkin golfkentällä, minkä ansiosta hänellä oli kuuden–kahdeksan tasoitus.

Kuudennella lyönnillä Hanssonin pallo lensi vihdoinkin viheriölle, mutta se vierähti pitkälle viheriön etureunassa seisovan lipun ohi. Gerdin paransi asemiaan kevyellä lyönnillä puolen metrin päähän reiästä ja onnistui saamaan parin, vaikka hänen pelitoverinsa puhelin soi juuri kun hän oli puttaamassa.

– Hansson... Okei... Otanko Gäddanin mukaan? Olemme golfaamassa... Tässä menee hetki, olemme niin kaukana parkkipaikasta kuin vain mahdollista... Kolme varttia. Enintään tunti... Sanon teknikoille, että pystyttävät tutkimusteltan niin pian kuin mahdollista. Ja voisitko huolehtia, etteivät he saapastele turhan päiten ruumiin ympärillä.

– Onko peli pelattu? Gerdin tiedusteli.

Hansson nyökkäsi.

– Sekä meidän että jonkun pokerihain Älvsjöstä. Puttaan joka tapauksessa, hän sanoi ja onnistui tyynesti ja ällistyttävän helposti puttaamaan tuplabogin kahdenkymmenen metrin päästä.

Se oli kuin kutina tai lievä ihottuma. Yleensä sitä ei ajatellut, mutta toisinaan syyhyisi kunnolla. Suunnilleen niin 31-vuotiaalla konstaapeli Petra Westmanilla oli tapana kuvailla tunnetilojaan unettomina öinä. Oli kulunut jo melkein kolme vuotta illasta, jolloin hänet oli huumattu Clarionin baarissa ja viety omakotitaloon Mälarhöjdenissä, missä kaksi miestä raiskasi hänet. Toinen miehistä, yllilääkäri Peder Fryhk, laski nyt tiilenpäitä Norrtäljen vankilassa ja laskisi toivottavasti vielä muutaman vuoden lisää. Syyttäjä Hadar Rosénin avulla Petra oli tehnyt uskomattoman

tempun ja ottanut Fryhkin kiinni useista raiskauksista esiintymättä itse tutkinnassa lainkaan. Moni seikka kuitenkin viittasi siihen, ettei Petra ollut niin nimetön kuin oli toivonut, koska raiskauksesta otetut kuvat olivat useaan otteeseen tulleet esiin sangen epämiellyttävissä yhteyksissä.

Poliisimestari Roland Brandt oli saanut kuvalla varustetun ehdotuksen Petran sähköpostiosoitteesta. Mies oli ottanut viestin tosissaan ja yrittänyt suostutella Petran kanssaan sänkyyn. Kun se epäonnistui, mies koetti hankkia hänelle potkut. Neuvokas Sjöberg oli estänyt sen viime hetkellä. Sitten samasta tilanteesta kuvattu videopätkä oli lähetetty Hamadin sähköpostiosoitteesta, ja luoja ties kuinka moni sen oli nähnyt. Aivan kuin se ei olisi ollut tarpeeksi, Petra oli astellut suoraan ansaan ja melkein katkaissut välinsä Hamadiin samassa rytkässä, vaikka mies oli yksi hänen läheisimmistä ystäväistään.

Kaikkea tätä ohjaili vakaalla kädellä Toinen mies, kuten Petra häntä kutsui. Mies, joka piteli kameraa. Mies kuvasi tajuttomien naisvartaloitten kivuliaat penetraatiot ja raiskasi heidät itse, kun kamera oli suljettu. Mies oli niin valonarka, että muut hyväksikäytetyt naiset eivät luultavasti edes tieneet hänen olemassaolostaan. Kaiken kukkuraksi mies työskenteli mahdollisesti heidän poliisi-asemallaan Östgötagatan 100:ssa ja oli siten Petran läheisyydessä miltei päivittäin. Miten muuten mies olisi päässyt käsiksi Petran kulkukorttiin tai sekä hänen että Hamadin tietokoneeseen? Ei, oli päivän selvää, että Toinen mies oli heidän talostaan, mutta kuka hän oli? Petra Westmanilla ei ollut aavistustakaan.

Ja se kalvoi häntä. Raiskauksen aikana hän oli ollut tuskin tajuisaan, ja sen fyysiset ja psyykkiset seuraukset hän oli suurimmilta osin onnistunut selättämään. Mutta hänen selkäpiitään karmi se, että Toinen mies eli ja vaikutti heidän joukossaan. Mies ei ollut häirinnyt häntä yli vuoteen, joten Petran olisi kenties parasta niellä tappionsa ja jatkaa elämää. Mutta toisinaan syyhyisi niin helvetisti.

Siksi Petraa ei haitannut, että puhelin soi viimeisenä lomapäivänä puoli kuuden jälkeen aamulla.

Eihän tämä ollut mahdollista. Ei voinut olla totta, että puhelin soi niin aikaisin sunnuntaina, ja vielä loma-aikaan. Hän ei ollut herännyt ennen yhdeksää yhtenäkkään aamuna koko kesänä eikä innostunut yhtään sen enempää, kun kuuli sateen rummuttavan ikkunaan. Hän vilkaisi Mercuryä, mutta poika nukkui edelleen hievahtamatta, vaikka puhelin oli ehtinyt päästää vähintään kolme äänimerkkiä. Kuusivuotias poika oli tavalliseen tapansa potkinut peiton yltään. Peitto päätyi usein lattialle jo ennen kuin poika edes nukahti.

Odd Andersson oli 38-vuotias ja siirtynyt tiedusteluosastolta Hammarbyn poliisiin viime vuoden lokakuussa. Hän oli astunut siniseen ovaalihuoneeseen sopivasti vain pari päivää sen jälkeen, kun oli hiuksenhienosti pudonnut Idols-finaalista puolentoista miljoonan tv-katsojan edessä. Kuten huomattavan suuri osa Ruotsin kansastakin, Conny Sjöberg alaisineen oli pian löytänyt rokkarille paikan sydämestään. Anderssonia oli jonkin aikaa kutsuttu melko vaikeaselkoisesti Idol-Oddiksi, mutta Jens Sandén oli kyllästynyt ja ehdotanut, että häntä kutsuttaisiin Loddaniksi. Lodda eli villakuore on suurisuinen ja ruma kala, joka ui suurissa parvissa mutta ei ole kovin maukas syötävä. Siksi Sandén oli ajatellut nimen sopivan Idol-Oddille, joka voisi pitää seuraa Hauelle eli Gäddanille Östgötågatan 100:n lasiseinäisessä poliisiakvaariossa. Eikä aikaakaan, kun pikku-Mercurystä oli tullut Hammarbyn poliisien puheissa Mörten eli Särki.

Ennen kuin puhelin ehti pirahda uudestaan, hän vastasi siihen.

– Okei... Kyllä, varmaan parasta niin... Otan sitten pojan mukaan, hän on nyt luonani... Äh, hän saa pelaila autossa, ei se haittaa...

Unenpöpperöinen Jamal Hamad raahusti äärimmäisen vastahakoisesti aamulla vessaan. Hänen aivonsa käsittelivät edelleen eilisen tapahtumia. Hän oli viettänyt lauantai-illan kaikista maailman paikoista juuri Pride-festivaaleilla. Hän ei ollut erityisen kiinnostunut

itse ilmiöstä, hänen mielestään se pyöri liiaksi seksuaalisuuden ja äärimmäisyyksien ympärillä. Kaikki kunnia suvaitsevaisuutta ja seksuaalista yhdenvertaisuutta käsitteleville ohjelmanumeroille, mutta ihan oikeasti – dildohatut? Lisäävätkö sellaiset ymmärrystä seksuaalivähemmistöistä? Hamad pelkäsi päinvastaista. Tällä kertaa häntä ei ollut houkutellettu paikalle mikään jippo tai politiikka, vaan hän oli mukana täysin henkilökohtaisista syistä.

Tantolundenissa pidettiin paneelikeskustelu melko lähellä asuntovaunua, jossa saattoi parinkymmenen minuutin odottelun jälkeen kuulla, oliko saanut hivin tai klamydian. Lavalla RFSL:n eli Ruotsin seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen liiton edustaja, Oikeuslääketieteen viraston edustaja, tutkija Tukholman yliopiston kriminologian instituutista ja pari poliitikkoa eri ryhmittymistä keskustelivat tasa-arvosta, seksuaalisesta yhdenvertaisuudesta ja viharikoksista. Avauspuheenvuoron piti kukas muukaan kuin Hammarbyn varapoliisimestari Gunnar Malmberg. Raiskaaja Gunnar Malmberg. Vain Hamad tiesi, että Malmberg oli Toinen mies.

Malmbergin kymmenminuuttisessa puheenvuorossa erityisesti tietyt kohdat saivat Hamadin sävähtämään: ”Uskottavuus on äärimmäisen tärkeää, varsinkin poliisin kaltaisessa organisaatiossa. Jotta tasa-arvotyö olisi uskottavaa, on aika ryhtyä sanoista tekoihin.” ”Empatia. Olemme kaikki vastuussa siitä, että sukupuolten välillä vallitsee valtajärjestys. Miesten tulisi asettua naisten asemaan. Jos kaikki miehet tekisivät niin, tasa-arvotyötä ei tarvittaisi.” ”Tutkimukset osoittavat, että tasa-arvo on äärimmäisen tehokas keino torjua väkivaltaa. Ei ole pahoja ihmisiä – olen vain huolissani, että hyvät ihmiset pysyvät vai.”

Hyi helvetti. Hamadin koko kehoa puistatti, kun hän lukitsi ulko-oven takanaan suunnatakseen rikospaikalle Älvsjöhen.

Ruumiin ylle oli pystytetty telttä, mutta kuollut mies näytti surkealta retkottaessaan maassa kyljellään. Vaatteet olivat läpimärät,

mutta sade oli tehokkaasti huuhdellut pois kaiken veren asfalttieltä, jolla hän makasi. Niskassa ja kaulassa ammottavat reiät viittasivat siihen, että verta oli vuotanut paljon. Miestä oli kaikesta päätellen ammuttu myös selkään.

Mies oli pukeutunut siististi mokkaloafereihin, beigenvärisiin housuihin, vaaleansiniseen paitaan ja laivastonsiniseen pikkutakkiin. Hihan alta pilkisti tyylikäs kello, ja vasemman käden nimettömässä kiilteli kultasormus. Miehen taskuista oli tyhjennetty tavarat jo aiemmin turvaan sateelta. Lompakko oli ollut yhä pikkutakin povitaskussa ja sisältänyt sekä kortteja että käteistä, mikä sulki pois ryöstömurhan. Ajokortin mukaan uhri oli 52-vuotias ja nimeltään Sven-Gunnar Erlandsson.

Sjöberg, Hamad, Westman ja Andersson seisoivat tutkimusteltan ulkopuolella ja katselivat sisään saadakseen käsityksen rikospaikasta. Teltassa työskenteli kaksi teknikkoo. Näytti tuhoon tuomitulta, että asfaltille sataneiden vesilammikoiden seasta löydettäisiin minkäänlaisia jälkiä murhaajasta.

– Eilen oli kaunis ilta. Onko kukaan perillä, milloin alkoi sataa? Sjöberg pohti.

– Menin maate puoliltaöin, silloin sää oli kaunis, Andersson vastasi.

– Kun tulin kotiin varttia vaille yksi, oli jo pilvisempää, Hamad sanoi.

– Heräsin vartin yli neljä. Silloin satoi kuin saavista kaataen ja sama jatkuu yhä, todisti Hedvig Gerdin, joka oli yhtäkkiä ilmestynyt paikalle Bella Hansson, Sandén ja oikeuslääkäri Kaj Zetterström vanavedessään.

– Hyvä, sitten syytämme sinua, Gäddan, Sandén totesi. – Muka-va nähdä teitä kaikkia, onko kesä mennyt mukavasti?

– Hmm, ainakin tähän asti, Sjöberg vastasi. – Kiitos, että tulitte apuun.

Hän astui syrjään, jotta Hansson ja Zetterström pääsivät telttaan.

– Ajattelin, että olisi hyvä, jos kaikki olisivat mukana alusta saakka, niin säästymme kertaamiselta maanantaina. Saatte myö-

hemmin korvaavan vapaapäivän, toivottavasti se on ok. Jos te kirkistatte tuonne sisälle, Sjöberg jatkoi ja viittasi Gerdiniin ja Sandéniin. – Me teemme sillä aikaa kierroksen tässä ulkona. Vaihdan pari sanaa poliisien kanssa, jotka tulivat ensimmäisinä paikalle.

Etäämpänä tiellä eristysnauhan vieressä seisoivat kaksi poliisia univormuissaan, mies ja nainen, jotka näyttivät kaipaavan parempia ilmoja. Toinen heistä käänsi kasvonsa taivasta kohti, mutta se ei antanut toivoa sään kirkastumisesta lähitulevaisuudessa vaan pysyi tasaisen harmaana.

– Kuka löysi ruumiin? Sjöberg kysyi.

– Lenkkeilijä, naispuolinen poliisi vastasi. – Nuori tyttö, joka asuu lähitöillä. Lähetimme hänet kotiin.

– Oliko hän nähnyt tai kuullut jotain?

– Ei mitään. Hän oli täällä viiden aikoihin.

– Koskiko hän mieheen?

– Hän etsi pulssia, mutta oli aika lailla ilmeistä, että mies oli kuollut, joten hän ei yrittänyt elvyttää. Hän sitä paitsi tunsu uhrin.

– Tunsiko tyttö miehen? Miten?

– Mies oli ilmeisesti hänen jalkapallovalmentajansa, toinen poliiseista selitti. – Tyttö oli hyvin järkyttynyt. Heillä piti olla ottelu tänään.

– Hyi helkkari. Minkä ikäinen tyttö on?

– Kolmetoista. Josefin Siem nimeltään. Annan hänen tietonsa.

Poliisimies kaiveli esiin muistilehtiön sadeasunsa alta, repi sivun irti ja ojensi sen Sjöbergille, joka nyökkäsi kiitokseksi ja palasi tutkimusteltalle, josta muut olivat palaamassa ulos.

– Karkea juttu, Sandén sanoi päätään puistellen. – Hän näyttää ihan tavalliselta svenssonilta.

– Hän on kuulemma jalkapallovalmentaja, Sjöberg sanoi. – Sen tytön mukaan, joka hänet löysi.

– Lompakossa oli sekä luottokortteja että rahaa, Gerdin sanoi.

– Yli tuhat kruunua. Ei häntä ainakaan ryöstetty ole.

– Toisaalta häneltä ei löydetty puhelinta, ja se on jo varsin epätavallista nykyaikana, Sandén totesi.

Sjöberg epäili.

– Puhelinvarkaat ovat yleensä nuoria poikia, jotka pahimmas-
sa tapauksessa käyttävät veitsiä. Pidän hyvin epätodennäköisenä,
että teinipoikajengi ampuisi jonkun aivot pellolle puhelimen takia.
Kiinnittikö jokin muu huomion?

Hansson kurkisti teltanraosta.

– Haluatte varmaan tietää, mitä löysimme häneltä. Lompakosta
tiedättekin. Seiko-merkkinen sporttinen rannekello. Kultasormus
ilman kaiverrusta, oletettavasti vihkisormus, koska se oli vasem-
massa nimettömässä. Lisäksi miehen pikkutakin rintataskussa oli
neljä pelikorttia.

– Ässiä hihassa? Westman kysyi.

– No jaa, pari korteista oli ässiä, mutta eivät kaikki.

– Korttihuijari kenties? Hamad pohti. – Vanhan perinteen mu-
kaan huijareita ammutaan päähän.

– Mitä tapahtui tervalle ja höyhenille? Sandén huokasi.

Myös Zetterström ilmestyi teltasta.

– Häntä ei ammuttu päähän vaan niskaan. Lähietäisyydeltä ja
suurikaliiperisella aseella, arvelisin. Luoti meni kaulan läpi, joten
löydätte sen varmaan tästä läheltä. Luultavasti miestä ammuttiin
ensin selkään viiden–kymmenen metrin päästä. Hänen on täyty-
nyt silloin kaatua eteenpäin, minkä jälkeen murhaaja on tullut lä-
hemmäs ja ampunut toisen laukauksen niskaan. En ole löytänyt
ensimmäisen laukauksen ulostulohaavaa. Arvelen, että luoti osui
selkärankaan, muutti suuntaa ja jäi kehoon. Mutta palaan asiaan,
kun pääsen aloittamaan ruumiinavauksen.

Oikeuslääkäri vetäytyi takaisin teltaan, ja Hansson jatkoi juttuaan.

– Korttien lisäksi löysimme samasta taskusta käsin kirjoitetun
lapun. Mutta se on sateen jäljiltä niin likomärkä, ettei tekstistä saa
selkoa. Siinä voi olla numeroita ja kirjaimia, mutta lappu on hyvin
kulunut.

– Kenties puhelinnumero? Tai osoite? Andersson ehdotti.

– Voi olla. Teen parhaani, että saan paperin luettavaan kuntoon.
Siinä kaikki.